

Хурметлеу

Халкъыза къуллакъ эттиюню, ата журтнуа сыймеклики юлгюсюн кѳргѳютгенди

18 ноябрде белгили къырал къуллакъчы, КПСС-ни Къабарты-Малкъар обкомуну биринчи секретары Тимбора Мальбахова 100 жыл толукъ эди. Шабат кюн, суукъ болганына да къарамай, бу белгили политикге, республикага кѳл къалмай 30 жылы ичинде башчылыкъ этген адамга хурмет этерге КъМР-ни Правительствоосуно юкюню къатында ага салынган

эм дин организациаланы келчилери да бар эдиле.

Тимбора Кубатиевич Къабарты - Малкъарга таматлыкъ этген кезиуде промышленностьда, эл мектеде, социал сферада да жетишле улуу болгандыла. Аны республиканы айнытуна этен къыйнына хурмет бере, жыйылганыла эсертмеге голле салгандыла.

Юрий Кокков а, Мальбахову къызы Ольга эм туудугу Тимбора бла ушакъ эте, Тимбора Кубатиевич кѳл миллетли Къабарты-Малкъарны халкъына къуллакъ эттиюню, ата журтнуа сыймеклики юлгюсюн еморлеге къалгын чертгенди.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

ПАРЛАМЕНТ

Депутатла «КъМР-ни сыйлы экологу» деген атны тохташдыруну тюзге санагандыла

КъМР-ни Парламентини президиумуну кезиулу жыйлыуун спикер Татьяна Егорова бардырганды. Анда «Комитетни сагытыны» чеклеринде депутатла «КъМР-де энци сакланган табигъат жерлени юсюнден» республикалы закон къылай толтурулганын сюзгенди.

Кенешге табигъат байлыкъ эл экология жаны бла министр Шауаланы Илияс, финанса министри орунбасары Къалабеклы Азамат, «КъМР-де энци сакланган табигъат» жерле къырал казна учрежденианы башчысы

Руслан Паков да къатышандыла. Аны ача Татьяна Борисовна былып 25 майда къабыл кѳрѳлген бегимге тиийшлиликде Парламент бу законну тамамлау энци контрольга алганын эсертгенди. Ол а документде белгиленген бир-бир илемле толтурулмаганылары бла байламды.

Парламентини Аграр политика, экология, табигъатны хайырлануу эм жер халла жаны бла комитетини башчысыны орунбасары Сафарбий Шагагаев, законну тамамлау юсюнден айт, энци сакланган табигъат жерлени чеклерини шарт белгилерге, ала-ны къырал кадастр эсепге салырга, паспортларын хазырларга, специалист-

лени болушкълары бла инвентаризация бардырырга, запведный жерлени ачыкълап, ала-га тийшли статус берирге кереклисин чертгенди.

Шауаланы Илияс а былып февраль-март айлада республиканы къырал заказниклеринде кийик жануарлары саны тергелени билдиргенди. Тинтуледен ачыкъланганыча, КъМР-ни Кызыл китабына кийирилген бир-бир жануарла кѳбейгенди.

КъМР-де энци сакланган табигъат жерлени чеклерини тохташдыруу жаны бла жумушда да тындырылганыча. Биогенлокуе ала «Тамбуканский», «Чирик кѳл» деген заказниклени чеклерини юслеринден

шартланы кадастр эсепге салуу жаны бла иши бардырыла. «Чегем чучурла-эм «Чегем тар» табигъат эсертмеледе бу жаны бла иши энтра бардырыла. Министр законда белгиленген жумушланы толтурурга ача къытыкъ чырмаганын да чертгенди.

Татна Егорова КъМР-ни Кызыл китабын басмалау проблемасыны юсюнден айтханды. «Аны хазырлаганда толтурулганын улуу иши зыраф этерге жарамды. Экологияны жылдында китапны басмалап, аны билим беруу учрежденияла, библиотекала да саугылау артыкъда магъаналыды», дегенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Магъаналы иш

Юрий КОКОВ:

Борчугъузну бет жарыкълы толтуруп, адамланы кѳллерине жеталырсыз деп ышанама

Къабарты-Малкъарны Перинатал арасы ишле башлаган биринчи сагытланы ичинде ары отузга жуукъ тишируну алгандыла. Баш контанг ача ача биринчи сабыле да тууръандыла. Кызычкъыза Самира деп атагандыла. Экинчиси ача - жашыкъды. Анга атасы бла анасы Альберт деген атны сайлагандыла.

Перинатал ара ишле кѳл туарыкларына ышанама. Мында врачлага, бек башы ача, аналага бла балаага иги болула кыралгандыла», дегенди ол.

Юрий Кокков къагъанаклары бла аналаны резимациаларында, операция бардырылган бѳлѳмде оборудование бла да шагъырейленгенди. Араны баш врачны орунбасары Тамара Позднякованы анылатханына кѳре, ала-ны хайы-

Операция бѳлѳмде оборудование да сейрид. Тишируну къаны кѳл кетсе, баша адамныкъ алмай, кескинни энци аппараты болушугу бла ариулап, операцияны кезиуде окуяна артка къыргъа жарайды. «Ол а заманды тас этмей, тиширууга терк болушукъ этерге, аны жанын сакларга онг береди», деп къошханды араны врачы Ирина Шарданова.

Бери келтирилген оборудованины жарысы тыш къыраллы, къалганы ача россейди. Республиканы онучуу ача барысы да шѳндюго излемлеге келишгендерине, ол санда Къабарты-Малкъарда «Севкаврентген-Д» предпритида чыгарылганыла да, болганыларны ырызлыгыны айтханды.

Былайда журналистле-

башлаганы бла байламы бу учрежденига кѳл къонакъ келгенди. Ала-ны арасында КъМР-ни Башчысы Юрий Кокков да бар эди. Биринчиден, ол Самираны, Альбертини эмда ала-ны аналарын кѳре барганды. «Насыллы сабыле болушугу, бу арада былай саулыктуу, ариу балачыкъла

рындан аурулуклары 500 граммга жеткен балачаны окуяна жанларын сакларга къолдан келиди. «Алгын бизни былай онгла-рыбыз жокъ эдиле, энди ача тишируну халы аман эсе, аны жеринден тедирмей, врачла, палатага келип, операцияны ол жатхан тѳшкѳе окуяна энци къоргъа болушкъдула», дегенди ол.

ФЕСТИВАЛЬ

Бир бирлерини спектакльлерине къарарыкъдыла, багъа бичерикдиле, усталыкъларын ѳсдюрлюкюле

Бизни республикада тѳне-не «Южная сцена» деген аты бла халкъла аралы театр фестивалы башланганды. Аны ачары алдында берген пресс-конференцияда бу улуу сахна къууныны къураганына бла тѳбѳшю болганды. Аны ишини КъМР-ни, РФ-ни, Абхазияны да искусстволарны сыйлы къуллакъчысу, Къабарты къырал драма театрыны художестволу таматасы Руслан Фиров айтгенди.

«Южная сцена» деген аты бла халкъла аралы театр фестивалы башланганды. Аны ачары алдында берген пресс-конференцияда бу улуу сахна къууныны къураганына бла тѳбѳшю болганды. Аны ишини КъМР-ни, РФ-ни, Абхазияны да искусстволарны сыйлы къуллакъчысу, Къабарты къырал драма театрыны художестволу таматасы Руслан Фиров айтгенди.

«Южная сцена» деген аты бла халкъла аралы театр фестивалы башланганды. Аны ачары алдында берген пресс-конференцияда бу улуу сахна къууныны къураганына бла тѳбѳшю болганды. Аны ишини КъМР-ни, РФ-ни, Абхазияны да искусстволарны сыйлы къуллакъчысу, Къабарты къырал драма театрыны художестволу таматасы Руслан Фиров айтгенди.

«Южная сцена» деген аты бла халкъла аралы театр фестивалы башланганды. Аны ачары алдында берген пресс-конференцияда бу улуу сахна къууныны къураганына бла тѳбѳшю болганды. Аны ишини КъМР-ни, РФ-ни, Абхазияны да искусстволарны сыйлы къуллакъчысу, Къабарты къырал драма театрыны художестволу таматасы Руслан Фиров айтгенди.

ТѳГЕРЕК СТОЛ

«Этана» - Россейни бла Къытайны къыйматлы проектлеринден бири

17 ноябрде Москвада «Россей бла Къытай - ѳсѳюню жоллары» деген «тѳгерек столу» кезиуде «Единая Россия» Битѳроссей партияны бла Къытайны Коммунист партиясыны араларында осѳюле болгандыла. Алада эки къыралны экономикада бирге ишлеуерини кючлендирууге бла кенертиуге, энергетика, транспорт, машинала ишлеу, промышленность эмда АПК жаны бла бириккен проектлени жашауда бардырууга энци эс бур-ланды.

Араланы араларында Амур сууда темир жол кѳпѳрѳну кырулушуну, «Европа-Запад Къытай» транспорт коридоруну проектлери баш магъананы тудыды. Къабарты-Малкъар Республиканы жеринде «Этана» промышленность комплексини, Пекинде бла Москвада россей-къытай культур-бизнес араланы кыруу бла байламлы проектлеге да сейр улугу.

Къытайны партия делегациасыны башчысы, КПК-ны АК-сыны Халкъла аралы бѳлѳмюню таматасыны орунбасары Ли Цзюнь а эки къыралны бирге ишлеуерини баш магъананы тудыды. Къабарты-Малкъар Республикада «Этана» промышленность комплексини кырууну юсюнден кѳл салынган эди. Къытай миллет нефть-газ корпорацияны онучуу бла келишимге Къытай Халкъ Республиканы жанындан къытай миллет

компаниялары консорциуму къатышды. Документте кѳре, Къабарты-Малкъарда экология, энергетика, транспорт инфраструктура, туризм, Агропромышленность комплекс, илму, инновацияла, жѳр-жерлени тутуулу аинутуу эмда социал сфера жаны бла проектлени толтурурга белгиленди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуно пресс-службасы «Единая Россия» партияны Ара толтуруу комитетини Басма органыла бла бирге ишлеуно департаментини материалларына кѳре.

«Къытайны партия делегациасыны башчысы, КПК-ны АК-сыны Халкъла аралы бѳлѳмюню таматасыны орунбасары Ли Цзюнь а эки къыралны бирге ишлеуерини баш магъананы тудыды. Къабарты-Малкъар Республикада «Этана» промышленность комплексини кырууну юсюнден кѳл салынган эди. Къытай миллет нефть-газ корпорацияны онучуу бла келишимге Къытай Халкъ Республиканы жанындан къытай миллет

Жазылыу - 2018

Мындан ары да - «Заман» бла бирге Сыйлы жамауат!

«Заман» газетге 2018 жылды биринчи жарымдына жазылыу андан ары бардырыла. Эндиген сора га сиз ана тилдеги чыккъан газетни алырсыз, окъурсыз, ол хар бир сизни да эсэи кенешчилик, керти ханарчылыкъ, озгурлу сѳз нѳзеруу болуу тупру деп бек ышанабыз.

«Заман» газетге 2018 жылды биринчи жарымдына жазылыу андан ары бардырыла. Эндиген сора га сиз ана тилдеги чыккъан газетни алырсыз, окъурсыз, ол хар бир сизни да эсэи кенешчилик, керти ханарчылыкъ, озгурлу сѳз нѳзеруу болуу тупру деп бек ышанабыз.

«Заман» газетге 2018 жылды биринчи жарымдына жазылыу андан ары бардырыла. Эндиген сора га сиз ана тилдеги чыккъан газетни алырсыз, окъурсыз, ол хар бир сизни да эсэи кенешчилик, керти ханарчылыкъ, озгурлу сѳз нѳзеруу болуу тупру деп бек ышанабыз.

Жазылыуны багасы алты айга алгынлай къалганды - 815 сом 10 копек.

Бизни индексибиз - 51532

Юрий КОКОВ:

Борчугузну бет жарыкчылы толтуруп, адамлары кёллерине жеталырсыз деп ышанама

Азыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Биоюнлюкде уа үчредене 5 корпусдан кыралды, аны келгилеги 32 минг квадрат метрден асламды. ичинде уа шөндөгө оборуоуи салынганды. Битеу да бирге бир жолга анда 130 тиширууга жер барды.

айтады», - деп чертенди республиканы оңуочусу. Бу арада ишкерик 100 специалист эңич кыралды да окупу, билимлерин өсдоргенди. Юрий Кокко кыруулуну болжалы ара ачылгандан сора чырмаула чыгып, аны жабарга тышмез ючюн созулганын, суу, ток бла жалчытуудан башлап, оборуоуи аныга дери да битеу кемчиликте көтерилгендерин чертенди. «Хар не да тынгылы хазыр болгандан сора алып башлаганыбыз бери биринчи саусузын», - деп кышканды.

келтирилдикте. Керек болса уа, араны арчалары муниципалитеттеге барып, анда болышчаларда прёмла бардырадыла. Ызы бла конференцзалда арада ишленгене бла тобешиу болганды. Анга уа Санкт-Петербургу кырал педиятрии университетини келечилери **Виталий Резник** бла **Алексей Юков**е, Кыргыз Республикасынын сакылуу министри **Светлана Расторгуева**, республикада тишируу сабыини артык кыйналмай табарча амалланы кыраганаладан бери **Лима Жамбекова** да кыташканды.

рулушу дайым да контролда тутханын, аны кырауга уулу болушук этгендерин да чертенди. Санкт-Петербургу кырал университетини специалистерине да консултацияла бардырганылары ючюн ыспас этгенди.

лыкларына кыуанганын чертенди. «Сиз былай ариу жерде ишлеригизге бек сукыланам», - дегенди ол. Юрий Кокко республиканы саулук сакылуу системасын айнытууга салган кыйыны ючюн **Лима Жамбекова** «КыМР» ни саулук сакылуу сыйлы «күүлүкчүсү» деген атка тийишли керюлгенин билдиргенде уа, залда ол турганла анга кыралда бла тобегенди.

Депутатла «КыМР-ни сыйлы экологу» деген атны тохташдырууну тюзге санагандыла

Азыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Депутатла, докладны сюзюп, жууалпы органлагга эсгертуугени хазырдагандыла. Ол саракта табиगतтын хайырлануу жаны бла иште жийишме бюджеттини проектин эңич сакланган табиगतт жерле бла байламлы кадастр жумушлагга ача салырга керекиси да айтылганды.

Сафарбий Шагаповени анылаханяна көре, «КыМР» ни сыйлы экологу» деген ат кийирледи. Ол а экологий табиगतтын хайырлануу жаны бла иште жийишме бюджеттини проектин эңич сакланган табиगतт жерле бла байламлы кадастр жумушлагга ача салырга керекиси да айтылганды.

генини мындан ары жетишилме келендирикчи, дегени депутат. Жыйында федерал законланы проектерине да кыралганды. Депутатла «Кабалкыуоуэнерго» унитар предриятиини, РФ-ни Налог службасыны Кыргыз Республикасынын Управлениасыны, Кыргыз Республикасынын Управлениасынын «КыМР» ни сыйлы экологу» деген атны тохташдырууну тюзге санады.

Ызы бла законланы проектерини сюзюуге кеченди. «КыМР» ни кырал саугатарлары юсюенди республикада законду 1-чи эм 16-чы статьяларына тюз эттиле хазырлангандыла.

Республиканы экология кыоркчуусузлугун жалчытууда табиगतтын сакылуу жаны бла органланы келечилерини, илму-излем институттаны, технология, производствоту организациаланы кылуукчуларыны кыйынылуу улуду. Аны ючюн «КыМР» ни сыйлы экологу» деген атны тохташдырууну тюзге санады.

Дагыда КыМР-ни Парламентини кезиулю пленар жыйылынуу 23 ноябрда барчы арасында кыраганды. КыМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Башламчылык

Окытууда, юйретиуде да жангы жетишимлеге кызындырган амал

Бу конюледе профилерини министрствода Чегем районун мектептерини школга дери билим берген араларыны жетишилмелерини керюмю ачылганы бла байламлы кыуанчылы жыйылуу болганды. Ары келгенге сегиз садикни (ол саракта эңич иели да барды), онсикти мектепни эм оңишкык билим берген учурдены ишлерин керюрге онг тапхандыла. Керюмю ачылгынуна сагынылган эм бирси ведомстволаны башчылары бла келечилери, окуучуларны директорлары, устазла, сабыиле, бирсибеле да кыташкандыла.

Нина Емузова Тетуулоны Модиныи саугалады.

туулары **Мадина Бардыла**. Экиси да министрствону дипломлары бла саугалангандыла.

Жыйылгандыны аларында сөлөшө, КыМР-ни Правительствоууну Председателини орунбасары **Нина Емузова** былай улуп проектти башланганына кыуанганын эм бери ошол юк келгенин билдиргенди. Быллай керюмчю инновациалы атам болганын анылаула, сагынылган район кесини жетишилмелерини ачыктырга биринчи болуп сакланганын орунбасары **Жылыны** арасында дери кеслерини ишлерин республиканы бирси районлары да хазырларыкыдыла. Аладан эм иги экспонатла уа, уллу форум кыралып, анда керюптотполюкюле. Биринчи келгенге керюмчю аны ичине бардырылгыкыны. Ары келип, бирсибеле да сынамга юйренирге болуукчула.

Сохоров да, ол сөзлөгө кылуула, сагынылган ведомствоту окутууда, юйретиуде да жангы кызыны излегенди турганын чертенди. Керюмчю районланы арасында конкурса кыралса, анга педдагога, сабыиле да битеу эс бурлукулары белгилеи, аны бла бирге уа ол бирсибеле да сыйр болуугу айтаанды.

Быйыл регионубузда биринчи көре «Эм иги школ ашхана» деген конкурсу да шахар эм из мектепелери арасында эңич-эңич бардырылганды. Алай бла, ол паражакча Тырчуууноу бешинчи номерли гимназиясы тийишли болганды. Анда ишлеген **Саркаланы Назила** уа «Эм иги аш утиучо» деген номинацияда белгиленгенди. Эл школлары арасында да призёрла аспалдыла. Алары санында уа Оггары Жемталаны Чубакчаланы Алий атлы орта мектеби барды. Алары ведомстволу министрни орунбасары **Ирина Шонтукова** алгыштаганды.

Нина Гузюрова окутуугу, юйретиугу да

Парламентини Председателини керюмчю аны ичине бардырылгыкыны. Ары келип, бирсибеле да сынамга юйренирге болуукчула.

Чегем районун билим берүү управлениасыны

Жыйылуу

Бюстун ачхандыла, ыспас сөзле айтхандыла, кермюч бла шаггырейленгендиле

Миллет библиотекеда Тимбора Кубатевни Мальбахов тууганылы 100-жылгыгына жораланган байрам болганды. Ол окууу залга кирген жерде айтылы со-

башланганды. Битеу бу иштеге республиканы Парламентини эмда Правительствону келечилери, ол саракта КыМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы

көп жылланы бирге ишлене эмда аны ити тынгыла да келгендиле. Киптапханыны директору **Анатолий Емузов**, кыонакчылары алгышлай, Тимбора Мальбахов республиканы айнуууна уллу кыйын салганын эмда аны бла кесине жашаган заманында окууна көп эсгерте ишленени чертип айтханды.

«Ала заводдалдыла, санаторийледиле, дагыда башха социал объекте бла мекмамладыла. Биз аланы сакыларга эмда бюстун аслам эте бардырга борчулуз», - дегенди.

Бюстун юсюенди ак кыуамачны уа юйбараны кызы **Ольга Мальба-**

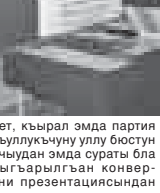
вет, кырал эмда партия кыулуукчуну уллу бюстун ачханды эмда суратла чыгарылган конфертын презентациясында

Мухамед Кодзоков, Правительство Председателини орунбасары **Мурат Карданов**, республиканы алгынны башчысы бла

көп жылланы бирге ишлене эмда аны ити тынгыла да келгендиле. Киптапханыны директору **Анатолий Емузов**, кыонакчылары алгышлай, Тимбора Мальбахов республиканы айнуууна уллу кыйын салганын эмда аны бла кесине жашаган заманында окууна көп эсгерте ишленени чертип айтханды.

«Ала заводдалдыла, санаторийледиле, дагыда башха социал объекте бла мекмамладыла. Биз аланы сакыларга эмда бюстун аслам эте бардырга борчулуз», - дегенди.

Бюстун юсюенди ак кыуамачны уа юйбараны кызы **Ольга Мальба-**

хова, Мухамед Кодзоков, КыМР-де Адамны эркинликери жаны бла уполномоченный **Зумакуйулан Бореи**, КыМР-ни Парламентини алгынны депутаты **Владимир Кебеков** алгандыла. Анатолий Емузов а библиотекеда ишленгенди, окуучулары эмда жамауатны атындан мемориал кыуанганыны орнатууга, бюстун салыуга себепчи болуучуларыны

ча конвертле эмда маркала чыгарылганыларыны юсюенди билдиргенди. «Энди бизни айтхылы адамчыбыз суратын битеу дунияда керюмюкюле, ол торлю-торлю кыралланы коллекцияларында эмюрге кылыккыды. Карточканы Россейни почтасы эмда Кыабарты-Малькарлары филателистерини обществосу биринги чыгаргандыла», - дегенди ол.

Келгенге юйрелуга аталган керюмчю да бек сойюп эмда уллу эс буруп кырагандыла. Ызы бла окууу залда жыйылуу болганды. Аны Анатолий Емузов ачханды. Анда сөлөшөнгө бары да Тимбора Кубатевичини иги тангыларын, ол керти да сейирлик адам болганын,

дегенди ол. Келгенге юйрелуга аталган керюмчю да бек сойюп эмда уллу эс буруп кырагандыла. Ызы бла окууу залда жыйылуу болганды. Аны Анатолий Емузов ачханды. Анда сөлөшөнгө бары да Тимбора Кубатевичини иги тангыларын, ол керти да сейирлик адам болганын,

Бир бирлерини спектакльлерине кыарарыкыдыла, багга бичерикдиле, усталыкчыларын ёсдорлюкюле

Азыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Андрей Леонидович: «Миллет театрлары ёсоу жоллары бир заманда да тынч болмаганды. Бютонда Кавказда. Быллай жыйылыула алачы 10-12 жый мындан алгга болуларгы бла бюсгондо жетишкерини тегендишдир оң чыгыда манга. Сөз ючюн, Чечен драма театры алсак, алачы хар бир жагы оюнарына мен бек кыуанам. Аны бла бирге ол да, башха коллективле директорла биринчи бөтөрдө бардырга керекдиле. Театр кесаматчылык сахна ишини бийикден бийик ёсо барыча, таукел этерге жаратылганды деп, алай анылау», - дегенди.

айтанга көре, ала келтирген Н. Меликову бла Б. Собирни пьесаларына көре салынган «Ночь вдали от Родины» деген спектакльни ала Кызахстанны бир нөччө шахарында. Бишкекте, Иранда, Афганистанда да керюптотгонди. «Хар кыялда да буююна кыраганча адамлык сезимлерини туура этгендери биз бардыбыз да, битеу да адам уллу, дунияда азатыкчыны, тынчыкчыны, мамыр урунууну сюйгөнени, кыраганча да аны ючюн чыккыганыбызны керюптотгонди», - дегенди.

Руслан Фиров айтханды көре, фестивалга спектакльле, болуучусуна, алгандан тема жаны бла мардаланып белгиленгендиле. Хар бир театр кесин оюгөн оюнун келтиргенди. Ол фестивалыны, бизде уа ол ючюнчю көре барды, географиясы кенгер барганын айтханды.

Экономика

Сууукыгга, иссиге да чыдамлы

«Кавказкабель ТМ» завод жаңгы торлю продукция чыгарып баштаганды. Быйыл предриятие сууукыгга бла иссиге чыдамлы болган кабелини жарашдырып тегиргенди. Жаңгы продукция «Россейни жюз эм иги товары» деген Бютеуироссийи конкурсу да керюптотполюкю.

Быйыл а озган он айны ичинде завод 750 миллион сом багысы продукция чыгарганды. Ол бытырны бу кезиунден 3,7 процентте асламды. Биююнлюкде производствону айнып барганыны хайырландан заводну кыолайгыгы да игиленгенди: налогла тусулсунай телегенди, иш хажыгга да кыошулганын барды.

Информгентстволаны билдируилерине көре.

